

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSÉGTULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint
a kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: Szivarkáinkról. — Olcsó forgalmi tőke. — Egy cigarettatömő levele. — Vegyes hírek. — Rendelet a dohánykísérusok szombati munkaszünetéről.

Szivarkáinkról.

Nagy nyugalom után rendszeresen rázkódások következnek, a nemzetek életében a stagnálás korszakát rendszeresen a felvirágzás követi s így a dohányjövők életében is a maradiságot, változatlanságot az újítások korszaka követi. Szivarkáink évtizedek óta egy és ugyanazon nevek alatt, egy és ugyanazon formában és dohányvegyítéssel kerülnek a cigarettázó emberség szájába. Ezen nagy nyugalom alatt kialakult a cigarettázók gusztusa és egyes cigaretták fajtákat nagyon is felkaroltak, még másokat teljesen elejtettek. Ennek oka, mint korábbi cikkünkben jeleztük, a dohány vegyítésben, a cigaretták alakjában és árban keresendő.

Közönségesebb fajta szivarkáink közönséges magyar dohányból készülnek gépen. A cigaretták elég jó árúhoz képest, de a magyar dohány sajátos aromája nem predestinálja cigarettadohánynak. Most akarnak ezen a bajon segíteni, de erről később.

Már a valamivel is drágább fajta cigaretták török dohányt kapnak, keverve magyar „kertidohánnyal”. Ez a kertidohány különös jó ízt kölcsönöz a cigarettának, csak az a kár, hogy keveset termelnek belőle. Ebből a kertidohányból aztán hozzákevernek bizonyos százalékot mindegyik cigarettához, még a legdrágábbhoz is, persze a „Princessa”-cigarettába pl. csak 10 százalék kertidohány kerül.

A drágább cigarettákba drága török dohány (Herzegovina, Kir, Ginbek selejt, Ginbek stb.) Aja Suluk (ez a sava a jó cigarettának, kitűnő ízű, nagyon drága dohány) és kertidohány jön a meghatározott perzentuális elosztásban.

Már most, ha a cigaretták nem jó, akkor valószínű, hogy a nagy mennyiségben benne lévő török dohány rossz, mert a két utóbbi faj csak bizonyos ízt kölcsönöz a szivarkának, de a karaktert a török dohány adja meg. Így pl. a Szultán-cigaretták hónapok előtt nagyon, de nagyon rossz volt, míg a Hölgy igen jó. Felszólaltunk ez ellen s kijelentettük, hogy a publikum 4 filérért már nagyon jó cigarettát követhet. Eme felszólamlásunk eredménye, hogy a Szultán-cigaretták körülbelül március hó végén vagy április elején teljesen más dohányvegyítéssel, más kiállításban s önként kis papirdobozba csomagolva lesz kapható.

A cigaretták papirdobozba való

csomagolása hygienikus szempontból jó, mert így ki van zárva, hogy a publikum avagy az árus kezével összefogdoshassa. Ezen ujtítás pl. az oroszoknál már rég divatban van, mert ott a cigaretták csakis ilyen dobozokban kerül elarúsításba, a hüvely maga pedig kizárólag gépileg lesz előállítva, nem pedig kézzel, ami hygienikus szempontból szintén nagyon helyes. Most már nálunk is így lesz, amit a hüvelyeken lévő varratról lehet megismerni. A varrat nincs ragasztva, csak egymásba ékelve. A hamisítványokat aztán arról lehet megismerni, hogy azok rendszeren előbb össze vannak ragasztva s a varrat csak később kerül reá, nem lévén a hamisítókknak ilyen hüvelykészítő gépjük.

A Szultán hüvelyén a nyomás most kékszinű lesz, valószínűleg arany és világoskék és minden cigarettán rajta lesz a magyar korona. Ezt is mi ajánlottuk egyik multkori cikkünkben, okulva a külföldi cigaretták (különösen) gyönyörű kiállításán.

Egyáltalában úgy látszik, a dohánymonopólium, a mióta exportálással is foglalkozik, más országok publikumának kívánságaira is hallgatva, a külső eszira többet ad mint azelőtt.

Hogy a cigarettá-exportról megemlékeztünk, nem feledkezünk meg egy igen fontos tényezőről, a dohány preparálásáról. Nálunk minden gyerek tudja, hogy pl. az egyiptomi cigarettákat, illetve a görög dohányt, melyből készül, opiummal fescskendezik be, innen van hódító hatásuk. Az angol cigarettadohányokat rendszerint preparálják egy bizonyos erős, aromatikussá, nekünk talán kissé bódító tinkturával. Az angol el sem tudna színi más preparálatlan dohányt. Ez a tinktura áll gliczerinből és valamiféle gyantánemű anyagból, mely a jó szagot adja. A gliczerin állandóan nedvesen tartja a dohányt s természetesen néha szalonnás is lesz ezáltal; füstje azonban szabadban igen kellemes, szobában kissé fojtó.

Nálunk is kísérleteznek most, hogy a magyar dohány pragnáns ízét elvegyék s mondhatjuk már igen közel járnak ahhoz, hogy a magyar dohányból kellemes, aromatikussá, közép erősségű cigarettát csináljanak. Valószínűleg úgy mint az angol dohányt, szintén valami gyantáneművel preparálják, persze gliczerin nélkül. A gyanta különben is egészséges és jó szagot kölcsönöz a dohányynak.

Már most nem kell egyéb, csak hogy a felesleges cigaretták fajtából

(pl. nibes) másokkal kicseréljék s akkor a magyar dohány-monopólium igazán minta-gyártmányokat küldhet a világpiacra. II. N.

Olcsó forgalmi tőke.

Pár hét előtt néhány fővárosi kísérus, kiknek nem valami nagy összeg áll rendelkezésükre, értekezletet tartott aczélból, hogy megbeszéljék, mikép juthamának olcsó forgalmi tőkéhez. Egy nagyobb tőkével rendelkező, spekuláció szellemű emberrel eredt valószínűleg az eszme. A projektum szerint az illető százezer koronát adott volna egy bizonyos számú kísérus rendelkezésére, azoknak együttes kezessége mellett. Még a magas kamat is, 7—8 százalék, némileg elfogadható lett volna, mert hisz a bankok is szednek ennyit és hozzászámítanak még mindenféle czim alatt 4—5 százalékot, de a 100 korona, a mit pl. az árus kölcsön kap egy évre, legalább ötvenszer forog üzletében s így a 8 százalékot könnyen fizethetné.

Eddig a projektum még elég jó lenne és sokan, kiknek üzlete tőke hiányában pang, igénybe is vehetné pár száz korona erejéig ezen ártatlan kölcsönt. A dolog azonban nem oly ártatlan, mint első pillanatra hinnők.

A pénztudó szolidáris kezességét kíván, tehát pénze biztos. Ezt nem vehetjük rossz néven, de tekintsük csak másrészt, a hitelt igénybe vevők, a kezesek helyzetét.

Tegyük fel például, hogy a hitelt igénybe vevők százan volnának. Miután mindegyik, a ki ezen hitelegyesület tagja, mert hisz az voltaképpen egyenlő részben igényelhet kölcsönösszeget. Ennélfogva tehát mindegyik 1000 koronát igényelhet, de át kell vennie 99 emberrel garanciát és 99,000 koronáért kezességet. Feltehető persze, hogy a hitelt igénybe vevők legnagyobb része elegendő is tesz kötelezettségének, azonban az az igen csekély rész, a ki nem tesz elegendő, óriási veszélybe sodorja társait s ha csak nagyon kevesen is nem fizetnek, a kamatlab oly óriási lesz, hogy nincs az az uzsorás, a ki ily magas százalékokat kövelelne. De különben is micsoda helyzet az az ilyen kísérus számára, hogy egész nap azzal a tudattal járka, hogy kezességeért perlik, ha egy társa nem fizet. Az csak optikai csalódás, ha valaki azzal vigasztalódik, hogy hisz csak 1/100 résznyire áll jól. Ilyen hitelszövetkezetek számszámra vannak nagyobb bankok keretében, ezek tagjai kereskedők, kik kebelükből választanak cenzorokat s ezek visszautasíthatnak minden hitelkérőt, ki nekik nem tesz. Itt rejlik ezen hitelszövetkezet létesítésének lehetősége, hogy t. i. minden egyes hitelt kérőnek engedélyezni kell hitelt, még ha nem is fizetőképessé. Különben az ily fajta hitelszövetkezetek kölcsönös kezességi alapon bankoknál is igen veszélyesek s igen sok nagykereskedőt tettek tönkre.

Nem tudjuk, hogy minő eredménye volt ezen értekezletnek. De az ellen hatalmasan tiltakozunk, hogy egyes haszonleső emberek a dohánykísérusok tudatlanságát és tapasztalatlanságát kihasználják.

Egy cigarettatömő levele.

Tisztelt szerkesztőse!

Becses lap,uk legutóbbi száma véletlenül kezembe került s így a magam és társaim nevében (mert vagyunk ám sokan, többen mint hinnék) kénytelen vagyok multikori cikkükre, mely a mi u. n. tiltott iparágunkkal foglalkozik, reflektálni. Az a cikk olyan langyos hangon beszél rólunk, se ellenünk, se mellettünk. Azt kiolvastam belőle, hogy t. lapjuk nem akar a denuncziás terére lépni, a mit köszönünk, de másrészt olyan hangon ír rólunk a t. cikkíró ur, mely nem felel meg a valóságnak, t. i. minket úgy tüntet fel, mintha csupa züllött egzisztencia lenne az, a ki ezen iparággal foglalkozik. Oh, ne higgye szerkesztő ur, köztütnk van sok olyan ember, a ki jobb napokat látott régebben, de azért most is tisztességesen (!) keresi kenyerét. Mert abban, t. szerkesztő ur, teljesen igaz van, a mikor azt írja, hogy a cigarettatömés fáradságos, egészséget ölő munka s nagyon is megérdemljük azt a pár fillért, a mit munkadíj fejében nyerünk.

Az elkészített áru még nincs eladva s az elkészítés után jön csak a java munka: telkeresni azon fiatal embereket, akik maguk nem érnek rá vagy nem akarják elkészíteni cigarettáikat.

Hogy az állam tőlünk tanulhat, az bizonyos, mert mi igazán ismerjük a közönség guszusát, ahelyett, hogy üldöznenek, adjanak inkább valami tisztességes munkát, mert mi mindnyájan dolgozni akarunk.

Kérem t. szerkesztő ur, ha jónak látja, közölje leveletem, de név nélkül.

Tisztelettel

Közöltük a fenti levelet, nem azért, mert a levél írója kéri, de azért, hogy bemutassuk helyen, miszerint ezen emberek abszolút nincsenek tudatában annak, hogy ők mennyire törvényellenes dolgot művelnek. Sőt ellenkezőleg, még azt kívánják, mint a levél vége mutatja, hogy tán az állam alkalmazzza őket bokros érdemeik elismeréséül. Egyszerűen neveltséges!

Ugyanazon logika, mint mikor az alföldi betyárok, tolvajok, azt kívánják, hogy alkalmazzák őket a rendőrségnél.

Az egyetlen dolog, a mire felhívtuk a monopólium figyelmét, az volt, hogy ezen emberek emberismeretét, azaz a dohányosok guszusának ismerését az összes consequentiákkal együtt lesse el az egyedűrság s használja fel. A következtetésekre rámutattunk.

Ami ezen urak tisztességét illeti, az bizony nagyon tág fogalom, mert a ki ilyesmivel keresi kenyerét, a mi tiltva van, az lehet ugyan uri születésű, de nem tisztességes uri ember. Ezzel ezt az ügyet, ugy hiszszük, befejeztük.

Vegyes hírek.

Laczi bácsi. A Lipótvárosban minden gyerek, de sőt a felnőttekben nőik, férfiak vegyest ismerik. Hisz mindenki megfordult már ott, hacsak levél- vagy okmánybélyeget vett is. Abban a tiszteltreméltó, régi üzletben áll Laczi bácsi s azok a bizonyos legöregebb emberek is úgy mondják, hogy amitóta csak emlékeznek, ott állt s ezért hiszik, hogy az 54 éves Laczi bácsi öreg ur, pedig dehogya, a kedélye fiatal, fiatalabb, mint sok lipótvárosi fiatal uré. A polgári életben *Dobos László* a neve s a kereskedői világban, melynek igen számottevő tagja, nagyon becsülik ezt a becsületet, tisztességes, szorgalmas és szeretetreméltó embert. Márczius 15-én lesz 40 éve, hogy *Dobos László* mint 14 éves gyerek a *Fleischmann Mária* urnő nagytözséjébe gyakornoknak belépett.

Főnöknőjének halála után az üzlet mai főnökével együtt vezette s vezeti még ma is a nagyáruját. Már maga az is ritkaság, hogy valaki 40 évig egy huzamban egy és ugyanazon üzletben működjék, ahol pedig annyi a szekatura, baj és oly óriási türelemre van szükség, mint sehol másutt.

Dobos mindedig nem lankadt, sőt ellenkezőleg, úgy látszik, hogy csakis üzlethelyiségeinek dohányporos levegőjében érzi magát jól. Jókedvű csak az üzletben, még pedig főleg

akkor, ha valamely kisárus stereotyp kérésének (világos szivar!) tehet eleget. Ha azonban véletlenül nincs világos szivar, akkor vonásai elkomorulnak s eme kijelentését igazán szomorú, megható hangon adja az illető tudtára.

Dobos László a szó legszorosabb értelmében véve a munka embere. Mi a magunk részéről hozzájárulunk ama jókívánságokhoz, melyek tisztelői és barátai részéről a jubilánshoz márczius idusán érkezni fognak.

Princessas-cigaretták. Ez a nagyon is kedvelt specialitás-szivaroka most ötös kartonokban is kapható lesz. Ez az újítás nem igen praktikus, mert semmi célja nincs. Ma nincs olyan Princessas-cigarettát szívó, aki 10-20 darabnál kevesebbet venne egyszerre. Egyenkint igen ritkán kéri. Miért korlátozzák tehát az elárúsítást? Értenők a dolgot, ha a kis dobozokban 20 darab lenne, miért csomagolnak azonban kevesebbet, mint a mennyi a rendes elárúsítás. Különböz: is ellene vagyunk, hogy oly fajláknál, melyek ugys nagy forgalmuak, újítások lépjenek életbe. A publikum ebben a tekintetben ugys oly különös, hogy azt hiszi, minden újításnál rosszabb lesz a cigaretták. Csodáljuk, hogy a higienikus szempontot említik itt, hisz összes cigarettáink és szivarjaink egyenkint adtnak el.

A szulfán-cigaretták, mint más helyen megírtuk, a jövő het végén vagy április elején kis dobozokban lesznek kaphatók ugyanazon árbán mint most, csak öt darabonkint csomagolva.

Amint halljuk, az összes cigarettanevek kis idő múlva kétszintű, tetszősebb feliratokat kapnak. A két szín valószínűleg arany és világoskék lesz. Mi a magunk részéről ajánljuk a piros és fekete színt.

Rendelet a dohánykísárusok szombati munkaszünetéről.

Az izraelita vallású dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitvatartása tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter 8253-904. szám alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki;

A dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitvatartása tárgyában 1902. évi szeptember 22-én kelt 42.732. számú s a „Pénzügyi Közlöny” 1902. évfolyamának 24. számában közzétett körrendeletem végrehajtása ellen az izraelita vallású dohányárusok egy része által hitelteli szempontból minduntalan akadályok emeltek. Ezen körülménynek figyelembevételével s annak méltánylásul, hogy azok a dohányárusok, kik az idézett körrendelet kiadása előtt nyerték el a jogosítványt, az újabb rendelkezések követelményeivel még nem számoltakak, elhatároztam, hogy az izraelita vallású dohányárusok egy részére vonatkozólag ezen körrendelet visszaható erejétől eltekintek. Ehhez képest, de a nélkül azonban, hogy ezzel az idézett, valamint az ezen tárgyban 1903. évi április 3-án 29.210. sz. a kiadott körrendeleteimet hatályon kívül helyezném, kivételesen és átmenetileg megengedem, hogy mindazon izraelita vallású dohányárusok, kik az előbbidézett körrendelet hatálybalépte, vagyis 1902. október 1-je előtt nyerték el a jogosítványt és a kik az új rend alkalmazásában othodox hitszabályaiknál fogva leikiismereti kényszerrel s vallásuk szabad gyakorlásának akadályát látják, a dohányeladási szombati napokon és vallásuk egyéb ünnepein ezentul is a régi eljárás szerint gyakorolhassák. Kiemelem egyben, hogy ezen engedmény nem terjed ki azokra a dohányárusokra, kik 1902. október 1-je után nyerték el a jogosítványt, ezekkel szemben tehát a fennálló szabályok pontos betartásának erélyes ellenőrzését elvárom és szigorúan meghagyom az igazgatóságoknak, hogy jelen rendeletem kézhezvételétől kezdve csakis oly izraelita vallású kérvényezőknak szolgáltassanak ki dohányeladási engedélyt, kik a vonatkozó szabályok betartására előzetes írásbeli kötelezettséget vállalnak, a mely nyilatkozat, ha magában a kérvényben befoglalva nincsen, legcélszerűbben a térrajzra rávezetendő. A most tett engedménnyel kapcsolatban és a multak tapasztalatain okulva, nyomatékosan hangsúlyoznom kell még két körülményt, tudniillik az eladás folytonosságának és a köztisztasági és közegészségügyi követelményeknek e'engedellenlül szükségelt biztosítását. Ezen szempontokból tehát a legszigorubb és

allandó ellenőrzést kívánok meg a pénzügyi hatóságok közegeitől és ennek sanctiója gyanánt elrendelem, hogy az a dohányárus, ki az itt szóban forgó engedményre jogosultan az üzlethelyiségének zárvatartására megengedett napokon nem gondoskodik arról, hogy a fogyasztóközönség a dohányelárúsításra kötelezett idő alatt a készletbentartásra előírt összes fajtájú dohánygyártmányokat ugyanazon épületben, melyben az áru elhelyezve van, könnyen hozzáférhető helyen a zárvatartás ideje alatt is kaphasson és a zárvatartott bolt ajtaján szembevetendő módon magyar az illető községben divó nyelven elmulasztja megjelölni azt, hogy az épület melyik részében lehet kapni dohánygyártmányokat, avagy pedig azok kiszolgáltatását megtagadja vagy elmulasztja, ugyszintén ha a dohánygyártmányokat üzleti helyiségén kívül a köztisztasági és közegészségügyi követelményeknek meg nem felelően raktározza el vagy bocsátja forgalomba, az ily dohányárus tettenérés esetén a dohányelárulástól azonnal elmozdítandó, a mely intézkedés ellen csakis *birtokon kívül* élhet felelbezzéssel. Végül felhatalmazom az igazgatóságokat, hogy azoknak az aránylag csekély számú izraelita dohányárusoknak, kiktől a jogosítvány az 1802. évi 42.732. számú körrendelet be nem tartása miatt elvonatot, még ha az elvonó határozatok általam jóváhagyottak volna is, — az engedélyt — ha ez iránt külön folyamodnak — saját hatáskörben s abban az esetben visszaszolgáltathassák, ha az áruadók reactiválását a jövedék érdeke kívánja s egyébkénti gátló okok fenn nem forognak. Jelen körrendeletem azonnal hatályba lép és az érdekelteknek hírül adandó.

Budapest, 1904. január hó 28-án.

Lukács s. k.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. Az illető utcában nagy a forgalom s csak egy dohányáruda van s azt sem vezetik valami szakszerűen, teljes bizonyossággal mondhatjuk, hogy oda folyamodhatik, mert ott szükség van dohánykísáruhára.

X. Y., Pécs. Levele visszhangja a budapesti kísárusok folytonos panasának. Világos szivart! Edes uram, ha valaki kevesebb összegért vesz szivart, az természetesen kevesebb világot kap, mint az, a ki nagyobb összegért vesz. A nagyárus maga is csak legjobb esetben a szivarok egy ötödreszt kapja világot szímben. Semmiféle rosszakaratról nem panaszkodhatik.

L. Julia. Adja be felelbezzését a miniszteriumhoz czimezve a budapesti pénzügyigazgatóságnaál.

K. Rezső. A m. kir. dohánynagyárusok orsz. szövetsége még e hó folyamán megkapja szentesített alapszabályait. Akkor aztán előhozakodhatnak eme tervvel is, a mely igen jó. Minden hó közepén szakszerű felolvasások lennének, melyeket a dohányjövodek főbb hivatalnokai, valamint nagyárusok tartanának. Így aztán szakfelolvasások által a nagyárusok szakmájukban teljesen kiképezetnének. A legközelebbi igazgatósági gyűlésen a tervet beadjuk. Kérünk Öntől is indítványt e tárgyban.

Elárúsító kerestetik

dohány nagy-áruda részére. Az illetőnek írásbeli munkát és könyvelést is kell vegzene. Ajánlatok

Singer és Lindenbaum, Nagyvárad,
czimre intézendők.

Ügyes elárúsító,

ki több évig egy elsőrangú dohány-tözsében alkalmazva volt, állást keres.

Szíves ajánlatok „Elárúsító” czim alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Billiges Betriebskapital. — Vermischte Nachrichten.

Billiges Betriebskapital.

Kürzlich hielten einige hauptstädtische Tabakkleinverschleisser eine Besprechung zu dem Zwecke ab, um zu berathen, auf welche Weise jene Tabakverschleisser, denen es an Betriebskapital zu ihrem Geschäfte mangelt, zu billigem Gelddarlehen gelangen könnten. Es geschah dies auf Grund eines Anbotes, den irgend ein spekulativer Geldgeber mehreren Verschleissern machte. Diesem Anbote zufolge hätte derselbe den nothleidenden Verschleissern einen Betrag von 100.000 Kr. in der Weise zur Verfügung gestellt, als er das Kapital einer festen Gruppe von Kreditnehmern, mit solidarischer Bürgschaft anvertrauen wollte. Auch der Zinsfuss, so horrend gross er ist, 7—8 Prozent wäre schliesslich in Berücksichtigung dessen, dass die kleinen Geldinstitute auch so viel anrechnen und dabei noch andere Kosten bezahlt werden müssen, halbwegs annehmbar gewesen, zumal die 100 Kronen, die der Verschleisser als Darlehen erhält und die ihm jährlich 8 Kronen an Zinsen kosten würden, in seinem Geschäfte investirt, zumindest 50-mal im Jahre roulliren, daher er auch 8 Prozent, wenn es sein muss, für das Darlehen bezahlen könnte.

Bis hierher wäre also nichts Absonderliches an der Sache und so Manchem, dessen Geschäft bloss wegen Mangel an Kapital nicht vorwärts will, könnte mit einem solchen Darlehen, das einige Hundert Kronen beträgt, auch geholfen werden. Indess sieht sich die Sache nur so gefahrlos und das Darlehen so billig an, während das gerade Gegentheil davon der Fall ist.

Der Darlehensgeber verlangt die solidarische Haftung der gesammten Gruppe Geldnehmer und ist daher unter allen Umständen für sein Geld sicher gestellt. Wir können ihm dies auch nicht verargen, allein, wie sieht es um die Darlehensnehmer aus?

Gesetzt den Fall, die Gruppe der Creditnehmer bestände aus 100 Verschleissern. Da jeder, der diesem Creditverbande, denn ein solcher wäre es ja eigentlich, angehört, haftbar ist, so steht ihm doch selbstverständlich das Recht zu, einen gleichen Betrag als Credit zu beanspruchen. Demzufolge erhielte jeder Beteiligte einen Credit von 1000 Kronen, hat aber dafür 99 Garantien zu übernehmen, haftet daher für 99.000 Kronen. Nun lässt sich allerdings annehmen, dass der grösste Theil der Creditnehmer seinen Verpflichtungen nachkommt. Aber der geringste Theil, der ihnen nicht nachkommt, bedeutet ja schon eine riesige Gefahr für jeden einzelnen Beteiligten, denn, wenn bloss ein geringer Bruchtheil, der seinen Verpflichtungen nicht entsprechen kann oder will, angenommen wird, so stellt sich der Zinsfuss für das Darlehen, ja immer so hoch, dass kein Wucherer solche hohe Zinsen begehren würde. Aber ganz abgesehen hiervon, was bildet es für eine riesige Sorge für einen solch kleinen Geschäftsmann, wie es der Tabakverschleisser ist, wenn er Tag und Nacht darauf gefasst sein muss, dass sein Girogeklagt werden wird, falls er nicht für die Schulden eines Andern aufkommen kann. Denn es ist eine optische Täuschung, wenn sich Einer damit tröstet, dass er eigentlich nur für den hundertsten Theil des Darlehens haftet. Solche solidarische Creditverbände existiren in dem Schoosse der grossen Banken und zwar bloss für Kaufleute, die aus ihrer Mitte Zensoren wählen, die aber das Recht besitzen, jedem Einreicher, der ihnen nicht passt, das Darlehen zu verweigern. Und darin steckt eben die Unmöglichkeit dessen, dass ein derartiger Creditverband von den Trafikanten begründet werden kann, weil jeder Beteiligte natürlich seinen Credit beanspruchen kann, auch dann, wenn er nicht für zahlungs-

fähig gilt. Im Uebrigen ist selbst in den Bankinstituten jener Credit, welcher auf Basis solidarische Haftung gewährt wird, ein äusserst kostspieliger und hat schon so manchen Kaufmann zu Grunde gerichtet.

Wir wissen nicht, welches Resultat die Besprechung einiger Tabakverschleisser in dieser Angelegenheit hatte. Sollte irgend ein «Menschenfreund» sich die unpraktische Auffassung oder schlimme materielle Lage so mancher Verschleisser zu Nutzen machen wollen, so sei hier ausdrücklich davor gewarnt.

Vermischte Nachrichten.

Princessas Cigaretten. Demnächst erscheint diese Specialitätensorte, welche seit ihrem Bestande beim Publikum sehr beliebt geworden, auch in Cartons á 5 Stück verpackt. Diese Neuerung scheint uns keine allzu praktische zu sein, da sie absolut keinen Zweck hat. Gegenwärtig gibt es kaum einen Princessas-Cigaretten-Raucher, der sich weniger Cigaretten, als 10—20 Stück kauft. Einzelne dieser Princessas werden höchst selten verlangt. Wozu also soll man den Verschleiss einschränken? Wir könnten es verstehen, wenn die Cartons 20 Stück enthalten würden, begreifen aber nicht, warum weniger verpackt werden sollen, als man gewöhnlich verlangt. Ausserdem sind wir entschieden dagegen, dass man bei solchen Sorten, die ohnehin sehr flotten Absatz finden, Neuerungen einführt. Das Publikum hat ja zumeist in dieser Beziehung solch eigenthümliche Anschauungen, dass es vermeint, mit jeder Neuerung werde die Sorte schlechter. Uebrigens ist auch der Versuch die Cigaretten in kleine, 10 Stück enthaltende Cartons zu verpacken, vor mehreren Jahren misslungen, sogar bei den Cigaretten á 1 Heller. Dass man dabei den hygienischen Standpunkt als Motiv anführt, wundert uns sehr, werden doch gegenwärtig sämmtliche Cigaren und Cigaretten offen verkauft.

Die Samstagruhe der jüdischen Trafikanten. Der jüngste Erlass Sr. Excellenz des Finanzministers Lukács, gestattet den Tabak-Kleinverschleissern jüdischer Confession das Schliessen der Geschäftslokale in derselben Weise, wie dies bisher üblich war. Demzufolge hat jeder Tabaktrafikant, der sein Geschäftslokal am Samstag geschlossen halten will, dafür zu sorgen, dass im nächstlichen Hause, sei es in einem Parterhoflokal, Gasenlokal, oder provisorisch zu diesem Zwecke errichteten Verkaufshütte, Tabak, Zigaren und Zigarettchen erhältlich seien. In diesem Falle hat an der Thür des geschlossenen Trafik-Lokales ein Zettel angebracht zu werden, welcher den Ort wo diese Trafik-Artikel verkauft werden, genau angibt.

Diese Verordnung ist jedoch bloss für diejenigen Verschleisser gültig, welche ihre Trafik-Lizenz vor dem 15. September 1902 erhalten haben. Diejenigen Trafikanten, welche ihr Geschäft nach dieser Zeit eröffneten, dürfen an Samstagen ihr Geschäft nicht schliessen. Eine Ausnahme bildet bloss der Versöhnungstag (Jom Kipur) und die beiden Neujahrstage (Roschhaschono), wo sämmtliche Verschleisser ihre Geschäftslokale schliessen können.

In der Folge hat jeder, der eine Tabaktrafik-Lizenz erhält, die Verpflichtung einzugehen, am Samstagen sein Geschäftslokal offen zu halten.

Laczi bácsi. In der Leopoldstadt kennt ihn nicht nur jedes Kind, sondern auch diejenigen, die einst Kinder waren und nun Männer oder Frauen sind. Denn wer hätte nicht Gelegenheit gehabt innerhalb 40 langen Jahren die in der Bálvány-utca seit mehr als einem

halben Jahrhundert bestehende Fleischmann'sche Grosstrafik aufzusuchen, wenn auch zu keinem anderen Zweck, als eine Brief- oder Stempelmarke zu kaufen oder eine Geldnote zu wechseln. Und dort in dem altehrwürdigen Laden steht Laczi bácsi bereits 40 Jahre und man nennt ihn vertraulich so, weil man ihn eben sehr lange kennt und vermeint, der 54jährige Herr wäre Zeitlebens dort gestanden, zumal sich Wenige daran erinnern, wann er nicht dort war. Freilich, in der Kaufmannswelt, wie im öffentlichen Leben, dem er ebenfalls sehr nützliche Dienste leistet, ist er nur als Ladislaus Dobos bekannt und dieser sein bürgerlicher Name hat einen guten Klang, weil man den braven, wackeren, fleissigen und liebenswürdigen Menschen in ihm schätzt.

Am 15. März werden es 40 Jahre, dass Ladislaus Dobos als 14jähriger Jüngling in das Geschäft der Grosstrafikantin Frau Marie Fleischmann als Praktikant trat. Nach dem Tode dieser wackeren Frau übernahm er die Leitung des Geschäftes, in Gemeinschaft mit seinem Chef, dem gegenwärtigen Eigenthümer desselben. Ist schon die Thatsache an und für sich eine Seltenheit zu nennen, dass Jemand ununterbrochen 40 Jahre in ein und demselben Geschäfte thätig ist, um wieviel mehr in einer Grosstrafik, wo bekanntlich der Unannehmlichkeiten so viele sind, dass hiezu eine grosse Summe von Geduld, Ausdauer und starker Wille nöthig sind, um nicht zu ermüden.

Dobos ist auch bisher nicht ermüdet, im Gegentheil, es scheint, dass er sich bloss in den dumpfen Räumen innerhalb seines Verkaufspultes wohl fühlt. Heiter ist er nur im Geschäfte, namentlich dann, wenn er den Bitten der Verschleisser um schöne oder lichte Zigarren willfahren kann. Ist er dies nicht im Stande, dann werden seine Gesichtszüge ernster, als ob er nur Unglück zu verkünden hätte.

Im strengsten Sinne des Wortes, ein Mann der Arbeit ist es, der kommenden Monates sein vierzigjähriges Jubiläum feiert. Wir erhielten diese Mittheilung aus den Kreisen seiner Freunde und Verehrer, die den Tag festlich begehen wollen. Gerne schliessen wir uns den Glückwünschen derselben an, die wir selber Gelegenheit haben, den Jubilanten während der ganzen Zeit seiner Wirksamkeit zu kennen und zu schätzen.

Steigerung der Miethzinsen. Die lange Ruhepause, während welcher die Hausbesitzer die Mithzinsen nicht zu steigern vermochten, weil es namentlich für die Geschäftslokale nur wenige Nachfragen gab, sie scheint zu Ende zu sein. Anlässlich dieses Zinsquartales machten sich die Hausbesitzer das Vergnügen, die Parteien mit einer Zinserhöhung zu überraschen, was umso mehr zu verwundern ist, weil der Geschäftsgang noch immer ein sehr schlechter und keine Aussicht auf Besserung vorhanden ist. Selbstverständlich trifft dies die Tabakverschleisser hart, von denen in der Hauptstadt sehr viele gesteigert wurden. In Berücksichtigung dessen erledigt denn auch die hauptstädtische königl. ung. Finanzdirektion die einlaufenden Gesuche um Lokalveränderung in der humansten und coulantesten Weise, so dass viele Hausbesitzer, die da vermeinen, der Tabaktrafikant müsse ihr Lokal haben, schmählich aufsitzen werden. Es ist bekannt, dass jeder Hausbesitzer in seinem Hause eine Tabaktrafik haben möchte, aus dem einfachen Grunde, weil man den Verschleisser nach Willkür schröpfen kann und Miethpreise erzielt, die keine andere Branche bezahlt. Die hauptstädtische Finanzdirektion, welche auf Seite der hilfsbedürftigen Trafikanten steht, verdient hiefür die Anerkennung jedes gerecht denkenden Menschen.

Alapított 1856.

A Pojatzi-féle gyújtó a legjobb!

Számos év óta Magyarországon legjobban be van vezetve és mindenütt kapható!

Fl. Pojatzi & Comp.

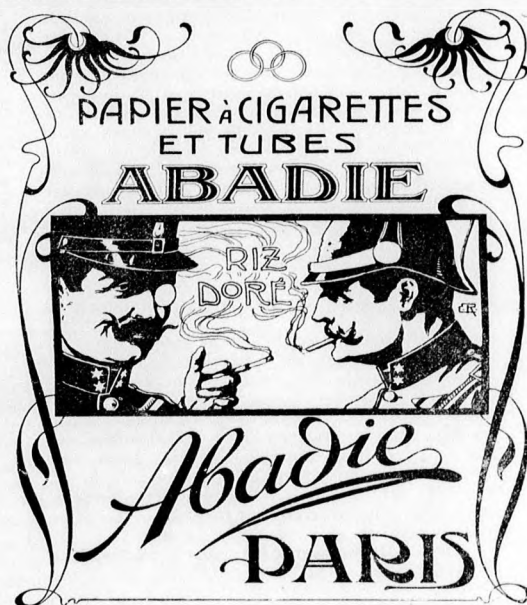
es. és kir. szab. gyufagyárak

DEUTSCH-LANDSBERG.

Vidéki megrendelések közvetlenül Deutsch-Landsbergbe intézendők.

A világ egyedüli gyufagyára, amely az 1900. évi párisi világkiállításon **két első díjjal** lett kitüntetve, u. m. :
XIV. csoport (Vegyipar.) „**Grand Prix**“ (legmagasabb kitüntetés). XVII. csoport (Kivitel.) **Arany érem.**

Főraktár kizárólag Budapest részére:

DARVAS S. és TÁRSA, V., Hold-utca 9. sz.A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!Minden kis- és nagyüz-
sében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.**Feltűnő ujdonság.****DELICE**Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál**Budapest, V., Sas-utca 29. szám.**